

Transelectrica®
Societate Administrată în Sistem Dualist

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice
Transelectrica SA - Sediul Social: Str. Olteni, nr. 2-4, C.P. 030786, București
România, Număr Înregistrare Oficiul Registrului Comerțului J40/8060/2000,
Cod Unic de Înregistrare 13328043, Telefon +4021 303 56 11, Fax +4021 303 56 10
Capital subscris și vărsat: 733.031.420 Lei
www.transelectrica.ro

DIRECTORAT

Nr.34141/10.07.2024

NOTĂ

pentru aprobarea de către Adunarea generală a acționarilor a achiziției de servicii juridice în vederea derulării proiectelor și tranzacțiilor cu element de extraneitate în care Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” -S.A. este implicată în aplicarea unor decizii guvernamentale sau, după caz, în aplicarea reglementărilor europene decurgând din statutul de operator de transport și sistem în sectorul energiei electrice

I. Generalități și context

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” –S.A. (în continuare „**Compania**”) este o societate pe acțiuni administrată în sistem dualist listată la Bursa de valori București și *întreprindere publică* în conformitate cu art.2 pct. 2 lit. b) din O.U.G. nr.109/2011 *privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice*.

La nivel european și în aria geografică adiacentă, sectorul energetic se află într-un proces de transformare profundă. Se pune accent pe tranziția de la un model preponderent național de evoluție și dezvoltare a sectorului energetic la un model de dezvoltare integrată și coordonată la nivel european, care să asigure dezvoltarea unitară la nivel continental, dar să permită adaptarea la specificitățile naționale în urmărirea intereselor legitime ale statelor europene. Pe de altă parte, în aria imediat învecinată Mării Negre pe axa est-vest, dar și în alte zone limitrofe se concretizează intenții din ce în ce mai concrete de colaborare în domeniul producției și transportului energiei verzi cu obiectivul creșterii securității energetice din aceste regiuni.

Rețelele de transport al energiei electrice joacă un rol crucial în atingerea dezideratelor europene, în special în privința siguranței în alimentarea consumatorilor, formării pieței interne a energiei electrice, integrării surselor regenerabile și reducerii impactului negativ asupra mediului înconjurător. Rețelele de transport au o misiune extrem de importantă în atingerea acestor obiective prin prisma creșterii interconectivității sistemelor electroenergetice ale statelor europene (ca factor suport pentru creșterea siguranței în alimentare și creșterea posibilităților de tranzacționare transfrontalieră de energie). La nivel european, se realizează planificarea integrată și coordonată a dezvoltării infrastructurii de transport continentale pentru energia electrică, se analizează scenarii multiple în ce privește evoluția cererii de energie electrică și acoperirea acesteia cu resurse (ENTSO-E: masterplanul european pe 10 ani al rețelei de transport TYNDP Ten Year Network Development Plan), se identifică coridoarele principale și proiectele prioritare de transport (Comisia Europeană: stabilire lista proiecte PCI) și sunt utilizate mecanisme stimulative pentru accelerarea implementării acestora (ghișeu unic la nivel național pentru obținerea

tuturor avizelor administrative necesare, asistența financiară europeană ex. instrumentul Connecting Europe Facility).

Pe de altă parte, se remarcă rolul central jucat de operatorii de transport și de sistem în efortul comun al acestora de elaborare la nivel european a codurilor de rețea din domeniul energiei electrice și eforturile comune și individuale de implementare a acestora la nivel regional și național, susținute de autoritățile de reglementare și de participanții la piața de energie. Codurile de rețea din sectorul energiei electrice numără opt regulamente aprobate în prezent la nivelul UE, ce acoperă următoarele trei domenii: dezvoltarea pieței, conectarea utilizatorilor la rețea și operarea sistemelor electroenergetice. Compania este angrenată în procesul de implementare a tuturor codurilor de rețea, pe cele trei domenii menționate. Pornind de la momentul aderării la piața regională spot de energie electrică din zona central-estică a Europei (4MMC: Cehia, Slovacia, Ungaria, România) în anul 2014, Transelectrica a depus eforturi și a obținut aderarea la proiectele regionale de calcul coordonat de capacitate de transfer din zona vest-central-est a Europei (regiunea Core), fiind angrenată în același timp în zona sud-estică a Europei (regiunea SEE). Transelectrica este angrenată operațional în cele două regiuni de calcul coordonat al capacității transfrontaliere, având contracte de servicii cu centrele regionale de coordonare TSCNET Services (regiunea Core) și SELENE Coordination Center (regiunea SEE). De asemenea, Transelectrica va fi angrenată și în noua regiune de calcul coordonat al capacității EE (Eastern Europe) din care fac parte Ucraina, Polonia, Slovacia, Ungaria, România și Republica Moldova. De asemenea, Transelectrica face parte din mai multe proiecte transeuropene pentru realizarea unor platforme comune europene de tranzacționare a energiei electrice în scopul echilibrării sistemelor energetice, procesul fiind coordonat metodologic la nivelul ENTSO-E (aspecte tehnice, comerciale/decontare, juridice și de guvernanta) sub monitorizarea ACER.

La acest moment Compania este prezentă în acționariatul TSCNET Services GmbH¹ și al Joint Allocation Office S.A. – Centrul European de alocare a capacităților de transport transfrontaliere (JAO)².

Pe de altă parte, la sfârșitul anului 2023 și în anul 2024, Compania a încheiat înțelegeri prealabile cu parteneri externi pentru dezvoltarea unor proiecte care au în vedere securitatea energetică și energia verde.

Cronologic, în data de 10 noiembrie 2023, Compania a anunțat semnarea unui **Memorandum de Înțelegere strategic (MoU) în vederea realizării unui studiu de fezabilitate pentru un proiect de infrastructură HVDC în România, în care celelalte părți sunt Abu Dhabi National Energy Company PJSC (TAQA), Meridiam, E-INFRA și Fluor**. Datorită angajamentului comun în ceea ce privește securitatea energetică și energia verde, companiile semnatare intenționează să realizeze un studiu de fezabilitate pentru a explora condițiile tehnice, economice și juridice prealabile pentru un proiect de referință care ar urma să prevadă proiectarea, construcția și dezvoltarea unei infrastructuri HVDC subterane de 850 km, cu rolul de a aduce o capacitate suplimentară de energie cu emisii reduse de carbon de

¹ Din anul 2017.

² Din anul 2019, prin participarea la acționariatul JAO, CNTEE "Transelectrica" S.A. alăturându-se mării familii a OTS-urilor din Europa în crearea unor structuri cu guvernanta comună, astfel interesele Companiei și ale sistemului energetic românesc fiind reprezentate în mod direct în organizațiile pan-europene.

5 GW pentru comunitățile din România și Uniunea Europeană. Această infrastructură energetică ar urma să fie amplasată de-a lungul traseului gazoductului Tuzla - Podișor și al gazoductului Bulgaria-România-Ungaria-Austria (BRUA), valorificând traseele coridoarelor existente. Ministerul Energiei din România, în conformitate cu viziunea sa privind tranziția energetică durabilă, a susținut sprijinul instituțional pentru activitățile din cadrul Memorandumului de Înțelegere. În plus, părțile își asumă un angajament proactiv față de celelalte autorități române relevante pentru a permite obținerea sprijinului de reglementare necesar. În contextul în care cererea globală de soluții de transport de energie electrică fiabile, eficiente și pe distanțe lungi continuă să crească, tehnologia HVDC se dovedește a fi un factor cheie. Sistemele HVDC oferă numeroase avantaje, printre care se numără pierderi mai mici de energie electrică în timpul transportului, o mai mare stabilitate a rețelei și capacitatea de a facilita integrarea surselor de energie regenerabilă, care sunt adesea situate la distanțe mari de infrastructura existentă. Având în vedere că un număr tot mai mare de state se orientează din ce în ce mai mult către sisteme energetice mai curate și mai durabile, tehnologia HVDC a devenit un instrument strategic pentru modernizarea rețelelor electrice și pentru sprijinirea tranziției globale către energia regenerabilă. În plus, creșterea proiectelor internaționale de schimb de energie și extinderea parcurilor eoliene offshore stimulează și mai mult cererea de tehnologie HVDC.

În data de 27 mai 2024, la București, în aplicarea Acordului între Guvernele Republicii Azerbaidjan, Georgia, România și Ungaria privind Parteneriatul Strategic în domeniul Dezvoltării și Transportului Energiei Verzi – Proiectul "Green Energy Corridor", Compania și celelalte părți relevante desemnate la nivelul fiecărui stat, respectiv AzerEnerji JSC, Georgian State Electrosystem și MVM Zrt., au semnat un Memorandum de Înțelegere prin care convin să depună eforturile necesare pentru a întreprinde demersurile privind înființarea unei societăți de tip Joint Venture, cu sediul în România. Societatea de tip Joint Venture pentru înființarea căreia a fost agreată demararea demersurilor, ar urma să asigure implementarea proiectului Green Energy Corridor, în conformitate cu acordul între Guvernele statelor Azerbaidjan, Georgia, România și Ungaria. Memorandumul semnat la București între CNTEE "Transelectrica" S.A., AzerEnerji JSC, Georgian State Electrosystem și MVM Zrt., a pus bazele cadrului general de înțelegere a celor patru părți relevante cu privire la inițierea procedurilor de înființare a societății de tip Joint Venture, cu condiția obținerii acordurilor statutare prealabile incidente fiecărei companii în parte. În acest sens, Compania, subsecvent stabilirii informației adecvate complete având ca obiect noua societate de tip Joint Venture, a anunțat că urmează să convoace Adunarea generală a acționarilor pentru obținerea aprobării participării la capitalul social al acesteia. Green Energy Corridor este un proiect ambițios convenit de guvernele Azerbaidjanului, Georgiei, României și Ungariei, cu susținerea Comisiei Europene, care va integra capacitatea regională de energie și va furniza energie electrică la prețuri competitive din surse regenerabile, în conformitate cu obiectivele actuale de tranziție energetică la nivelul Uniunii Europene. Compania, desemnată de Guvernul României în calitate de parte relevantă în acest proiect, urmează să colaboreze îndeaproape cu celelalte părți relevante din statele partenere în vederea atingerii obiectivului acestui proiect extrem de complex, respectiv evaluarea potențialului de producere și schimburi de energie curată în zona Caucaz/Europa și proiectarea infrastructurii aferente luând în considerare aspectele tehnice, economice și de reglementare.

Astfel, implicarea Companiei în proiecte sau tranzacții internaționale (în care sunt prezente **elemente de extraneitate cel puțin în ceea ce privește legea aplicabilă și competența de soluționare a litigiilor**), în aplicarea unor decizii guvernamentale sau, după caz, în aplicarea reglementărilor europene decurgând din statutul de operator de transport și sistem în sectorul energiei electrice, creează **necesitatea existenței unui suport juridic specializat în negocierea documentelor pe care se întemeiază aceste relații de natură societară sau comercială, documente din care rezultă drepturi și obligații importante ale Companiei.**

În concret, serviciile juridice vor consta în evaluarea preliminară a proiectului sau a tranzacției, consultanță și asistență pe toată perioada de derulare a procedurii de negociere, inclusiv a documentelor care stabilesc drepturi și obligații ale partenerilor/asociaților, precum și realizarea soluțiilor optime de încheiere a tranzacțiilor, respectiv pregătirea, derularea, negocierea și finalizarea acestora. Pentru cele precizate anterior, este necesară expertiză dovedită pe plan internațional în cadrul unor proiecte și/sau tranzacții de anvergură în care este necesară implicarea Companiei, precum și experiență juridică în jurisdicțiile internaționale relevante. Dincolo de buna administrare a riscurilor juridice, achiziția unor servicii juridice specializate este esențială și pentru atingerea obiectivelor de afaceri ale Companiei și, ulterior, a obiectivelor financiare.

Prin raportare la cadrul legal aplicabil ce urmează a fi precizat la punctul II de mai jos, „personalul de specialitate juridică angajat” de către Companie își desfășoară activitatea în cadrul unei structuri organizatorice (Direcția Juridică și Contencios) a cărei **activitate și expertiză este direcționată în esență pe îndeplinirea obiectului principal de activitate – transportul energiei electrice, și domeniile ce decurg direct din această activitate** (investiții, mentenanță, tehnic, achiziții), Compania fiind operator de transport și de sistem (activitate reglementată) cu un rol cheie pe piața de energie electrică din România. Activitatea juridică este desfășurată în baza legii române.

Prezenta notă privește exclusiv îndeplinirea condițiilor pentru contractarea de servicii juridice specializate de către Companie, ca **excepție justificată** de cele mai sus precizate. În măsura în care urmează să se realizeze ipoteza art.14 alin.(3) lit.b) din Actul constitutiv, respectiv „constituirea sau participarea la constituirea unor entități cu personalitate juridică distinctă, cu scop patrimonial sau nepatrimonial, precum și participarea la capitalul social al altor societăți”, conducerea executivă a Companiei va solicita în prealabil aprobarea Adunării generale a acționarilor pentru fiecare caz în parte, punând la dispoziție informația necesară luării unei decizii.

II. Cadrul legal aplicabil

În conformitate cu art.11 alin.(5) din **O.U.G nr.68/2019**, cu modificările și completările ulterioare, „**exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar al statului la Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica» - S.A. și filialele acesteia se realizează de către Secretariatul General al Guvernului**”, Secretariatul General al Guvernului fiind și *autoritate publică tutelară* pentru Companie, în conformitate cu O.U.G. nr.109/2011.

Potrivit dispozițiilor art. I alin. (3) din **O.U.G. nr.26/2012** privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia „**în situații temeinic justificate în care activitățile juridice de consultanță, de asistență și/sau de reprezentare, necesare**” Companiei „**nu se pot asigura de către personalul de specialitate juridică angajat**” (al Companiei) „**pot fi achiziționate servicii de această natură, în condițiile legii, numai cu aprobarea și mandatarea reprezentanților statului (...)** în organele de conducere ale acestora”.

Organul de conducere al Companiei în care se manifestă voința Statului Român, acționar majoritar deținând un procent de 58,6882% din capitalul social, este Adunarea generală a acționarilor. Prin raportare la prevederile art.125 alin.(2) din **Legea societăților nr.31/1990**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art.7 din **H.G. nr.137/2020** privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare, **reprezentantul statului în Adunarea generală a acționarilor este Secretarul general al Guvernului sau, după caz, o persoană împuternicită expres de către acesta.**

III. Propunere

În temeiul **art. 14 alin.(2) lit.n) din Actul constitutiv** în vigoare, raportat la **art. I alin. (3) din O.U.G. nr.26/2012** privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, propunem:

- **aprobarea achiziției de servicii juridice în vederea derulării proiectelor și tranzacțiilor cu element de extraneitate în care Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” -S.A. este implicată în aplicarea unor decizii guvernamentale sau, după caz, în aplicarea reglementărilor europene decurgând din statutul de operator de transport și sistem în sectorul energiei electrice.**

DIRECTORATUL

Președinte
Ștefăniță
MUNTEANU

Membru
Cătălin Constantin
NADOLU

Membru
Florin Cristian
TĂTARU

Membru
Bogdan
TONCESCU